

P6_TA(2007)0415

Kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastane võitlus

Euroopa Parlamendi 26. septembri 2007. aasta resolutsioon kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastase võitluse poliitiliste prioriteetide kohta (2006/2250(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastase võitluse poliitiliste prioriteetide kohta (KOM(2006)0402);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Poliitikakava seadusliku rände kohta” (KOM(2005)0669) ja oma selleteemalist 26. septembri 2007. aasta resolutsiooni¹;
- võttes arvesse Regioonide Komitee 13. veebruari 2007. aasta arvamust pealkirjaga "Poliitikakava seadusliku rände kohta, ebaseadusliku sisserände vastane võitlus ja Euroopa rändevõrgustiku tulevik"²;
- võttes arvesse 4. ja 5. novembril 2004. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistuja järeldusi ning nendele lisatud Haagi programmi³;
- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Üldine lähenemisviis migratsioonile üks aasta hiljem: Euroopa tervikliku rändepoliitika poole” (KOM(2006)0735);
- võttes arvesse 15. ja 16. detsembril 2005. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistuja järeldusi „Üldine lähenemisviis migratsioonile: Aafrikale ja Vahemere piirkonna riikidele suunatud esmatähtsad meetmed”, nagu seda taaskinnitati 14. ja 15. detsembril 2006. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistuja järeldustes;
- võttes arvesse 21. ja 22. juunil 2007. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu järeldusi ning valitsustevahelise konverentsi mandaati justiits- ja siseküsimuste valdkonnas;
- võttes arvesse oma 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni seadusliku ja ebaseadusliku ümberasumise vaheliste seoste ja ümberasujate lõimimise kohta⁴;
- võttes arvesse oma 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni ELi ühise sisserändepoliitika kohta⁵, milles ta avaldas kahetsust, et seitsme aasta jooksul pärast Tampere programmi ei ole ELil sidusat sisserändepoliitikat;
- võttes arvesse oma 15. veebruari 2007. aasta resolutsiooni Iraagi pagulaste kohta¹;

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0414.

² ELT C 146, 30.6.2007, lk 1.

³ Euroopa Ülemkogu järelduste I lisa punkt III.

⁴ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 535.

⁵ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 394.

- võttes arvesse nõukogu 5. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/688/EÜ vastastikuse teabesüsteemi loomise kohta seoses liikmesriikide meetmetega varjupaiga ja sisserände valdkondades²;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 862/2007 ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse alase statistika kohta³;
- võttes arvesse 10.–11. juulil 2006. aastal Rabatis toimunud rände- ja arenguteemalise Euroopa ja Aafrika ministrite konverentsi tulemusi;
- võttes arvesse 22.–23. novembril 2006. aastal Tripolis toimunud Euroopa ja Aafrika ministrite konverentsi raames vastu võetud Aafrika ja Euroopa Liidu ühisdeklaratsiooni rände ja arengu kohta;
- võttes arvesse nõukogu 1.–2. detsembril 2005. aastal vastu võetud inimkaubandusevastast tegevuskava;
- võttes arvesse oma 16. novembri 2006. aasta soovitusel nõukogule⁴, milles nõutakse inimkaubanduse vastase võitluse uue ELi strateegia väljatöötamist;
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Üldise lähenemisviisi kohaldamine rändele Euroopa Liidust idas ja kagus asuvate naaberpiirkondade puhul” (KOM(2007)0247);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vaheline korduvränne ja liikuvuspartnerlus” (KOM(2007)0248);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike töandjatele (KOM(2007)0249);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 863/2007, millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks⁵;
- võttes arvesse Amsterdami lepingut, mis annab ühendusele pädevuse ja vastutused sisserände ja varjupaiga küsimuste eest, ning EÜ asutamislepingu artiklit 63;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0056.

² ELT L 283, 14.10.2006, lk 40.

³ ELT L 199, 31.7.2007, lk 23.

⁴ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk. 355.

⁵ ELT L 199, 31.7.2007, lk 30.

- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja väliskomisjoni ning arengukomisjoni arvamusi (A6-0323/2007),
- A. arvestades, et ränne on kiiresti kasvav globaalne nähtus ja mõjutab seepärast ka Euroopa Liitu;
- B. arvestades, et hinnangute kohaselt, mis on küll üsna lahknevad, varieerub ebaseaduslikult Euroopa Liidus viibivate kolmandate riikide kodanike arv 4,5 miljonist kuni 8 miljoni inimeseni; arvestades, et olemasoleva statistilise teabe kvaliteeti ja ühtivust on vaja tõsta;
- C. arvestades, et rände ulatus on praegu niisugune, et liikmesriigid ei ole suutelised sellega omal käel toime tulema, ning seepärast on vaja Euroopa tasandil kõikehõlmavat ja sidusat lähenemist sisserändele; arvestades, et kohase reageeringu puudumine ebaseaduslike sisserändajate saabumisele Euroopa Liidu piiridele viitab nii vähesele solidaarsusele liikmesriikide vahel kui ka suutmatusele poliitikat koordineerida, vaatamata olemasolevatele deklaratsioonidele ja lubadustele;
- D. arvestades, et ELi ühine sisserändepoliitika nõuab liikmesriikidelt solidaarsuspõhimõtte järgimist, jagatud vastutust, vastastikust usaldust ning läbipaistvust;
- E. arvestades, et sisserändepoliitika peab olema kõikehõlmav ning võtma arvesse tervet hulka aspekte, eriti: võitlust salajase sisserände ja inimkaubandusega, vajadust täiustada ja kooskõlastada seadusliku sisserände kanaleid, kolmandatest riikidest väljarände põhjuseid (tõuketegureid, nagu mahajäämus, vaesus, sõjad, diktatuurid, riiklike institutsioonide jõuetus, kliimamuutuse ja keskkonnakatastroofide tagajärjed jne), tegureid, mis muudavad Euroopa Liidu ligitõmbavaks (tõmbetegurid, nagu elatustase, demokraatia, rahu, töövõimalused, sealhulgas eeskirjadevastane töötamine jne); liikmesriikide demograafilisi ja majanduslikke vajadusi; kohalikul, riiklikul ja Euroopa Liidu tasandil võetavate meetmete sidusust; integratsiooni ja kultuurilise segunemise küsimusi; põhiõiguste, eriti varjupaigaõiguse ja mitteväljasaatmise õiguse tagamist; samuti võitlust rassismi ja ksenofoobia vastu;
- F. arvestades, et inimkaubandusevastane võitlus on liidu üks prioriteete, mille peamine eesmärk on vähendada kauplemist kõige haavatavamate isikutega, nagu naised ja lapsed, ning kaotada sellest kasu saavad kuritegelikud võrgustikud ja ühendused;
- G. arvestades, et paljud ebaseaduslikult Euroopa Liidus viibivad inimesed sisenevad siia seaduslikult, kuid rikuvad hiljem neile sisenemisel seatud tingimusi;
- H. arvestades, et ebaseaduslik ja seaduslik sisseränne on omavahel tihedasti seotud, ning et ebaseadusliku sisserände vastane võitlus on ülioluline seadusliku sisserände poliitika kehtestamiseks;
- I. arvestades, et seadusliku sisserände võimaluste laiendamine vähendaks ebaseaduslikku sisserännet;
- J. arvestades, et teatavate valitsuste vastumeelsus tunnistada võõrtööjõu vajaduse ulatust võib panna tööandjad raskesse olukorda, kui nad püüavad ettevõtte vajadusi täita dokumentatsiooni puudutavate seaduslike nõuete piires;

- K. arvestades, et käesolevas valdkonnas on ELi ja selle liikmesriikide koostöö päritolu- ja transiidiriikidega esmatähtis ning et tuleb edendada tulemuslikku ja praktilist kaasarengu poliitikat, et tegelda sisserände algpõhjustega kolmandates riikides varajases staadiumis;
- L. arvestades, et nii sisserände põhjuseid kui ka selle positiivseid aspekte (eriti majanduse ja demograafia ning ühiskondade kultuurilise rikastumise seisukohalt) käsitletakse avalikes aruteludes äärmiselt vähe, keskendudes selle asemel raskustele ja probleemidele, mida sisseränne võib põhjustada;
- M. arvestades, et sisseränne kui poliitiliselt väga tundlik teema, mida saab hõlpsasti ära kasutada demagoogilistel ja populistlikel eesmärkidel, on viimaste aastakümnete jooksul muutunud avaliku arutelu keskseks teemaks kogu Euroopa Liidus, ning arvestades, et iga poliitik, ajakirjanik ja meediakanali esindaja vastutab oma märkuste eest kõnealusel teemal;

Üldine lähenemisviis

1. Tervitab komisjoni lähenemisviisi, mis etendab olulist rolli liikmesriikide innustamisel ühtsemale ja tõhusamale tegutsemisele;
2. väljendab heameelt eelnimetatud algatuse üle „Üldise lähenemisviisi kohaldamine rände Euroopa Liidust idas ja kagus asuvate naaberpiirkondade puhul”; palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et rände üldise lähenemisviisi nõuetekohaseks rakendamiseks eraldatakse piisavad inim- ja rahalised ressursid;
3. tervitab valitsustevahelise konverentsi mandaadiga sätestatud reformilepingu projekti institutsioonilisi sätteid, eriti kaasotsustamismenetluse ja kvalifitseeritud häälteenamuse laiendamist kogu sisserändepoliitikale, ELi kompetentsi selgitamist viisade ja piirikontrolli osas, ELi kompetentsi laiendamist varjupaiga küsimustes ning seadusliku ja ebaseadusliku sisserände küsimustes;
4. on veendunud, et rännet puudutavate statistiliste andmete kogumine ja ühtlustamine on ülioluline; kutsub liikmesriike ja komisjoni ning Eurostati üles parandama koostöös Euroopa rändevõrgustiku ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu OECD, olukorda seoses ühtsete ja usaldusväärsete andmete nappusega; väljendab heameelt selle üle, et võeti vastu eelnimetatud määrus (EÜ) nr 862/2007; kutsub kõiki liikmesriike üles esitama statistikat, mis on kooskõlas ühtlustatud mõistetega, ning kogu nõutud teavet esitatud statistika tõlgendamiseks;
5. usub, et sisseränne on Euroopa ja globaalse tasandi väljakutse, mis nõuab samamõõtmelist vastust ning et liidu ülesanne on eraldada vahendid, mis võimaldaksid ära kasutada kolmekordset – majanduslikku, demograafilist ja sotsiaalset – võimalust, mida sisseränne võiks ühiskonnale tähendada;
6. peab vääraks rutakate sammude astumist rändevõrgudega tegelemisel, arvestades, et pidev sisserände voog on kestnud juba mitu aastat, järelikult tuleb sellele küsimusele läheneda keskmises ja pikas perspektiivis;

7. on veendunud, et osana oma sisserändepoliitikast peab liit tegutsema ühtselt nii sees- kui ka väljaspool oma piire (kahekordne mõõde – sise- ja välismõõde);
8. rõhutab, et rahvusvahelise mõõtmega konfliktid terves maailmas põhjustavad rändajate tulvasid;
9. ootab komisjonilt koostöös ÜROga uurimust kliimamuutuse mõju kohta rändele;
10. rõhutab, et veottevõtjate ja päritoluriikide ametiasutuste vastutus, nagu ka õigusliku kriminaalraamistiku tugevdamine, et võidelda kauplemisvõrgustike vastu, ebaseadusliku tööhõive ja inimkaubanduse vastu võitlemine ning haldusalase korrupsiooni paljastamine moodustavad ebaseadusliku sisserände vastase võitluse olulise osa, mis lisaks peab põhinema kõrgetasemelisel politsei- ja õiguslasel koostööl;
11. peab oluliseks arengukoostööd kui võimalust tegeleda rände algpõhjustega ja kui vahendit, mis mitte ei asenda Euroopa Liidu integratsiooni- ja rändepoliitikat, vaid täiendab seda;
12. tuletab meelde, et just ELi Vahemere-äärsed ja idapoolsed naabrid võtavad vastu suurema osa Euroopasse suunduvatest immigrantidest; peab ülioluliseks tagada, et austataks nende immigrantide põhiinimõigusi, pöörates erilist tähelepanu saatjata alaealiste õigustele; rõhutab, et ELil on vaja tugevdada koostööd kõikide Vahemere-äärsete partnerriikidega rändevoogude haldamise alal ning toetada neid ebaseadusliku sisserände vastases võitluses; juhib tähelepanu sellele, et on tähtis tugevdada sidemeid Põhja-Aafrika ja Sahaara kõrbest lõuna poole jääva Aafrika osa riikide vahel ning Aasia päritoluriikidega;
13. rõhutab, et ebaseaduslikke sisserändajaid ei tohi kohelda kurjategijatena; tuletab meelde, et paljud neist riskivad Euroopast vabadust või elatusvõimalusi otsides oma eluga; peab poliitikute kohuseks rakendada sidusat ja tõhusat poliitikat võitluseks ebaseadusliku sisserände vastu, tagades samas isikute kaitse ja põhiõigused, meenutades samal ajal avalikkusele seadusliku sisserände panust Euroopa majanduskasvu ja demograafilistesse suundumustesse;
14. rõhutab, et kõik salajase sisserände vastased meetmed ja kontroll välispiiridel peavad tagama kehtivad garantiid ja isikute põhiõigused, olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsiooniga (ECHR), eriti varjupaiga õiguse ja mitteväljasaatmise õiguse osas;
15. rõhutab, et ebaseaduslike sisserändajate ajutised vastuvõtukeskused nii liidus kui ka väljaspool seda peavad tegutsema põhiõiguste kaitsega kooskõlas ning selles küsimuses tuleks jagada parimaid tavasid, eriti majutuse, koolituse, tervishoiule ligipääsu, rahaliste vahendite ja seaduste teemal kõikide tasandite ja asjaomaste organisatsioonide vahel, nagu kohalikud ja riiklikud ametivõimud, Euroopa institutsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid;
16. on šokeeritud ebainimlikest tingimustest mitmetes sisserändajate ja varjupaiga taotlejate kinnipidamisasutustes, mida kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon on külastanud;

17. kordab oma kindlat vastuseisu ideele rajada ebaseaduslike sisserändajate või varjupaigataotlejate vastuvõtu- või kinnipidamiskeskused väljapoole liidu piire sisserändajate päritolupiirkondadesse;
18. võtab teadmiseks komisjoni ülevaate määrusest (EÜ) nr 343/2003 (II Dublini määrus); tuletab meelde vajadust see määrus uuesti läbi vaadata ning kordab, et kõnealuse läbivaatamise raames tuleks tegelda ka määruse aluspõhimõttega – nimelt, et varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutab esimene liikmesriik, kuhu taotluse esitaja sisenes –, arvestades, et see asetab ebaseadusliku ja tasakaalustamata koormuse teatavatele liikmesriikidele;
19. rõhutab vajadust kehtestada spetsiaalsed ettevaatusabinõud naiste ja laste suhtes, eriti ilma saatjata alaealiste suhtes, tõsiste terviseprobleemidega inimeste suhtes ning puuetega inimeste suhtes, kes vajavad abi ja kohandatud kaitsemeetmeid, eriti tagasisaatmismeetmete puhul;
20. kutsub liikmesriike üles lisama oma rändepoliitikasse kõrge tasemega tervisekaitse sisserändajatele, pakkudes ennetavaid meditsiiniteenuseid ja ravi.
21. nõuab tihedamat koostööd piirkondlike ja kohalike ametivõimude ning sotsiaalpartnerite vahel, et vahetada parimaid tavasid eelkõige majutuse, koolituse ja tervishoiule ligipääsu küsimustes;
22. rõhutab vajadust pöörata enam tähelepanu keelekasutusele ebaseadusliku sisserände kirjeldamisel, et parandada ühiskonnas esinevaid arusaamu; usub, et hariduse ja meediakanalite pakutud teabe valdkonnas tuleb teha jõupingutusi, et edastada selliseid liidu põhiväärtusi nagu sallivus, solidaarsus, vastastikune austus ja vajadus võidelda diskrimineerimise ja ksenofoobia vastu;

Komisjoni prioriteedid

Koostöö kolmandate riikidega

23. usub, et sisserände mitmemõõtmeline olemus nõuab tihedamat koostööd kõikide asjaomaste kolmandate riikidega; on seisukohal, et 2006. aastal Rabatis ja Tripolis toimunud ministrite konverentsid ja 2007. aasta juulis Brüsselis peetud ÜRO rändeteemaline maailmafoorum (millel oli esindatud ka Euroopa Parlament) märkisid väga vajaliku dialoogi algust rändajate päritoluriikide, transiidiriikide ja sisserändajaid vastuvõtivate Euroopa riikide vahel, ning et see dialoog peab looma aluse täieulatuslikule partnerlusele kaasarengus; usub, et ebaseadusliku sisserände osas peab taotlema tagasivõtulepingute sõlmimist või täiustama selliste lepingute toimimist;
24. märgib hea tava näitena asjaolu, et teatavad liikmesriigid on allkirjastanud sisserändealased koostöölepingud mitmete Aafrika riikidega, määratledes rände ja arengu vahelised seosed; ergutab liikmesriike ja komisjoni suurendama koostööd ning jätkama seesuguste programmide arendamist;
25. kutsub komisjoni ja nõukogu üles jätkama piirkondlike kaitseprogrammide arendamist koostöös päritolu- ja transiidiriikidega ning teavitama parlamenti seni elluviidud pilootprojektidest saadud kogemustest; tervitab ELi programmi “Ränne ja areng

Aafrikas" käivitamist esialgses summas 40 miljonit eurot eesmärgiga luua Aafrikas uusi töökohti ja palub komisjonil anda rohkem teavet praktiliste üksikasjade kohta; tervitab sellega seoses komisjoni poolt Hispaania ja Prantsusmaa toetusel koostöölepingu allkirjastamise Maliga, eesmärgiga avada selle programmi vahenditest esimene rändealase teabe ja rände juhtimise keskus;

26. kutsub komisjoni üles võtma kõiki vajalikke meetmeid, et laiendada päritoluriikides olevaid infoallikaid Euroopa Liitu seadusliku sisserände võimaluste ja tingimuste kohta;
27. kutsub Euroopa Liitu, AKV riikide valitsusi ja teiste päritoluriikide valitsusi rakendama poliitikat ülekannete positiivse mõju maksimeerimiseks, tagades, et need toimuvad ametlike ülekandesüsteemide kaudu, nii et need oleksid kindlamad, sujuvamad, vähem kulukad ja paremini suunatud; peab oluliseks sisserändajate kaasamist oma päritoluriigi arendamisse;
28. kutsub komisjoni uurima võimalusi toetada mikrokrediidi kasutamist ja arendamist;
29. kutsub Euroopa Liitu üles teostama ühtset välispoliitikat, tagades eelkõige ühise kaubanduspoliitika ja arengupoliitika eesmärkide vastavuse ja lähenemise; olukorras, kus rahaline toetus ja kaubanduslepingud on ühendatud demokraatia, inimõiguste arendamise ja rändega, tuleks kaaluda ELi Aafrika arenguplaani väljatöötamist, et pakkuda välja alternatiiv oma päritoluriigist lahkuvatele inimestele;
30. nõuab, et ebaseadusliku sisserände küsimused oleksid Euroopa Liidu suhetes kolmandate riikidega, eriti ebaseaduslike sisserändajate päritolu- ja/või transiidiriikidega, prioriteetsed;
31. kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile aastaaruandeid olukorra kohta seoses ebaseadusliku sisserände vastases võitluses kasutatavate rahaliste vahenditega ning kehtivate õigusaktide, nende liikmesriikide poolse rakendamise ja ettevalmistatavate õigusaktidega;
32. tuletab meelde, et erilist rõhku tuleks panna Cotonou lepingu artikli 13 rakendamisele, nii tagasisivõtmise osas kui ka dialoogimenetluste tugevdamiseks lepingu kohaselt; rõhutab vajadust toetada päritolu- ja transiidiriikides suutlikkuse tõstmist rände haldamiseks, et tugevdada selle kontrolliks olemasolevaid vahendeid ja institutsioone (avalik haldus ja õiguslik raamistik, koolitus, piirikontrollimeeskonnad, inimkaubandusevastane julgeolekukorpus jne); juhib tähelepanu, et kõik AKV riigid peavad nõustuma tagasi võtma oma kodanikke, kes viibivad ebaseaduslikult ELi liikmesriigi territooriumil, kui liikmesriik seda taotleb; tuletab meelde, et päritolu- ja transiidiriigid peavad võtma endale vastutuse ja täitma oma kohustusi ebaseadusliku sisserände kontrollimisel, ning et on vaja reklaamikampaaniaid, mis käsitleksid kaasnevaid riske, ELi liikmesriikide tagasisaatmispoliitikat ja olemasolevaid lepinguid seadusliku sisserände kohta ning nende pakutavaid võimalusi;
33. on seisukohal, et kolmandatele riikidele abi andmine, mida nad on palunud Euroopa Liidult, et võidelda nende oma territooriumil tegutsevate ebaseaduslike sisserändajaid üle piiri toimetavate võrgustike vastu, tuleks muuta sõltuvaks nende riikide koostööst ja püüdlustest, mida nad teevad kõnealuses valdkonnas;

Välispiiride turvalisus ja integreeritud haldamine

34. rõhutab piirikontrolli olulisust ebaseadusliku sisserände vastases võitluses; kinnitab veelkord, et liikmesriigid peavad korraldama piirikontrolli jagatud vastutuse ja solidaarsuse vaimus, sisserändajaid tuleb hoida vastuvõetavates tingimustes, austades täielikult varjupaiga ja rahvusvahelise kaitse seadusi, muu hulgas ka mitteväljasaatmise põhimõtet;
35. usub, et FRONTEXil peavad olema oma tegevuseks vajalikud vahendid, nagu on rõhutatud määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 7 (tehnilise varustuse juhtimine); kahetseb sügavalt asjaolu, et mõned liikmesriigid ei ole täitnud oma kohustust varustada oma operatsioone logistika ja inimestega; usub, et olemasoleval tehnilise varustuse kesksel (CRATE) ehk nn "töövahendil" on mõtet ainult siis, kui liikmesriigid täidavad oma kohustusi tehnilise varustuse osas; julgustab FRONTEXit sõlmima koostöölepinguid naabruspoliitika riikide ja muude kolmandate riikidega;
36. tervitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu eelnimetatud määruse vastuvõtmist, millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks liikmesriikidevahelise solidaarsuse põhimõtte alusel; märgib, et RABITi õigusloomega seotud algatus on esmakordselt muutnud solidaarsuse sisserände valdkonnas kohustuslikuks, mitte vaid võimalikuks; kutsus komisjoni üles esitama uut õigusloomega seotud ettepanekut, et muuta solidaarsuspõhimõte samamoodi kohustuslikuks ka seoses liikmesriikide poolt CRATE osas antud lubadustega; tuletab meelde, et iga liikmesriik peab tagama kvalifitseeritud personali reservi olemasolu ning kutsus seega liikmesriike üles võimaldama tõeliste Euroopa piirivalve kiirreageerimisrühmade loomist;
37. kutsus liikmesriike üles rajama kõigis ohtlikes piirkondades ja eelkõige merepiiridel alalised järelevalvet teostavad ühispatrullid, mis töötavad aasta läbi ja mille tööd koordineerib FRONTEX;
38. kutsus nõukogu üles võtma meetmeid Euroopa patrullivõrgustiku kiireks loomiseks ja Euroopa järelevalvesüsteemi rakendamiseks lõunapoolsetel merepiiridel;
39. usub, et FRONTEXi ja kiirreageerimisjõudude põhiülesanne ELi merepiiridel peaks olema sisserändajate ja varjupaigataotlejate päästmine hädaolukorras, kus nende elu on ohus;
40. kutsus liikmesriike ja kolmandaid riike üles austama rahvusvahelist õigust ja rahvusvahelist kohustust seoses inimeste otsimise ja päästmisega merel; on seisukohal, et liikmesriigid vastutavad ühiselt elude päästmise eest merel; toetab Malta poolt justiits- ja siseküsimuste nõukogu istungil tehtud ettepanekut sõlmida ELi liikmesriikide vahel leping, mille kohaselt ELis registreeritud laevade poolt vastutusest keelduva mitteliikmesriigi otsingu- ja päästepiirkonnas päästetud ebaseaduslikud sisserändajad jagatakse ELi liikmesriikide vahel proportsionaalselt ja vastavalt eelnevalt kokkulepitud süsteemile;
41. on seisukohal, et seistes vastamisi Aafrika kontinendilt Euroopa suunas toimuvate rändevoogudega on Euroopa Liidu lõunapoolsetel välispiiriga liikmesriikidel, eriti

väiksematel liikmesriikidel nagu Malta ja Küpros, praegu kanda ebaproportsionaalselt suur koormus, mis nõuab meetmete tugevdamist liidu välispiiride ühiseks haldamiseks;

42. palub komisjonil Euroopa naabruspoliitika raames suurendada konkreetsete meetmete arvu, mille eesmärk on anda naaberriikidele tehnilist ja rahalist abi, et tagada nende nii ELiga piirnevate kui ka teiste piiride turvalisus;
43. soovib piirikontrolli töös kasutada tehnoloogiat, süstemaatilist juurdepääsu viisainfosüsteemile ning rakendada tulevikus automaatset riiki sisenemiste ja riigist väljumiste registreerimise süsteemi;

Turvaline reisimine ja isikut tõendavad dokumendid

44. rõhutab vajadust edendada isikut tõendavate dokumentide turvalisuse küsimust päritoluriikides, et hõlbustada liidu territooriumile sisenevate ebaseaduslike sisserändajate kindlakstegemist;
45. väljendab heameelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud viisainfosüsteemi kokkuleppe üle, mis hõlbustab ühenduse viisapoliitika tõhusat rakendamist ning peaks aitama tugevdada ebaseadusliku sisserände vastast võitlust;
46. tuletab meelde, et esimese samba alla kuuluva tegevuse puhul muudab dokumentide turvalisuse ja ehtsuse tugevdamiseks toimuv biomeetriliste vahendite arendamine, mis on pettuse, ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu võitlemisel ülioluline, heausksete reisijate jaoks piiriületuse lihtsamaks, ning et seejuures tuleb austada andmekaitse põhimõtteid vastavalt direktiivile 95/46/EÜ; kolmanda samba alla kuuluva tegevuse osas ootab konkreetse raamotsuse vastuvõtmist ning toetab selles kontekstis Saksamaa kui nõukogu eesistujamaa poolt tehtut;
47. kinnitab veel kord, et ilma piisava isikuandmete kaitseta ei saa kavandada automaatse haldussüsteemi kasutuselevõttu liidu territooriumile sisenemiste ja sealt väljumiste suhtes; on arvamisel, et selline süsteem lihtsustaks Euroopa Liidu territooriumile sisenevate kolmandate riikide kodanike staatuse tõendamist ning tõstaks liikmesriikide suutlikkust kontrollida, kas kolmanda riigi kodanik on ületanud lubatud elamisperioodi;

Inimkaubandusevastane võitlus

48. on veendunud, et erilist tähelepanu tuleb pöörata inimkaubandusevastasele võitlusele ja selle ohvriks langenud inimestele, eriti haavatavatele inimrühmadele, nagu naised ja alaealised, muutes haavatavate inimrühmade olukorra parandamise üheks liidu prioriteediks; väljendab heameelt komisjoni asjaomase tegevuskava üle ning rõhutab, et kõnealuse kava puhul tuleks arvestada vajadusega teha koostööd päritolu- ja transiidiriikidega;
49. juhib tähelepanu sellele, et inimkaubanduse, eriti naiste ja lastega kauplemise vastane võitlus on ELi prioriteet, mis teeb vajalikuks piisavate rahaliste vahendite eraldamise sellele valdkonnale;
50. tuletab meelde, et on ülim aeg kehtestada selged ja konkreetsete sihid, näiteks inimkaubanduse ohvrite arvu vähendamine poole võrra järgmise kümne aasta jooksul;

on siiski seisukohal, et põhieesmärk peab kindlasti olema selle kuriteovormi täielik kõrvaldamine niipea kui võimalik;

51. on teadlik, et paljud inimkaubanduse ohvriks langenud naised elavad Euroopa Liidus ebaseaduslike sissetöötajate, enamikul juhtudel ilma juurdepääsuta õiguslikule või sotsiaalsele kaitsele; kutsub liikmesriike üles võtma arvesse nende inimeste olukorda ning parandama kooskõlas riigi seadustega nende olukorda või aitama neil koju naasta;
52. rõhutab, et käesolevad meetmed peavad ära hoidma inimkaubanduse ohvrite sihtmärgiks langemise või nende huvide kahjustamise;
53. tuletab meelde, et ebaseadusliku sissetöötajate kaasneb suurte rahasummade ülekandumine kurjategijate ühendustele, kes kontrollivad inimkaubanduse võrgustikke ning soodustavad korrupsiooni, pettust ja võõrtöötajate ekspluateerimist, ning et see takistab ebaseadusliku sissetöötajate vastast võitlust;
54. on rabatud Aafrikast Euroopasse toimuvate paadiga ületoomiste eest vastutavate kuritegelike võrgustike organiseerituse tasemest ja Euroopa suutmatusest neid peatada; Euroopasse suunduvad paadid on samasuured, tavaliselt koormatud kolmekümne inimesega, sama värvi, töötavad sama kütusega ning on varustatud sama tootja toodetud ja sama sorti toidu, joogi ja muude varudega, mis kõik kokku demonstreerib piisavalt, kuidas kuritegevus on senini osutunud Euroopa ühistegevusest tõhusamaks; on veendunud, et kõnealune jultunud võrgustik vastutab sadade inimeste surma eest, kes kaotavad oma elu merel; kutsub komisjoni ja nõukogu üles mitmekordistama nende jõupingutusi inimkaubanduse vastases võitluses;
55. kutsub institutsioone, liikmesriike ja Europoli üles mobiliseerima inimkaubandusevastase keskmise tähtajaga tegevusprogrammi rakendamiseks, keskendudes äritsejatele, inimkaubitsejatele ja maffiatele;
56. arvestab nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/81/EÜ, mis käsitleb elamisloa väljastamist pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sissetöötajale on kaasa aidatud¹, 2005. aasta detsembris vastu võetud ELi inimkaubanduse tõkestamise ja selle vastase võitluse heade tavade, standardite ning meetmete kava² ja tervitab ülalmainitud Aafrika ja ELi ühisdeklaratsiooni rände ja arengu kohta;
57. tuletab meelde 2003. aastal komisjoni poolt loodud inimkaubanduse ekspertrühma panust järelevalve ja poliitiliste soovitude valdkonnas, ning eeldab ekspertrühma töö jätkumist;

Seadustamine

58. tuletab meelde, et paljud liikmesriigid on viinud läbi või lubanud läbi viia seadustamisi, ning et need otsused on praeguses olukorras liikmesriikide endi äranägemise küsimus, kuid sageli ka märk sellest, et puuduvad kohased meetmed tegelemaks nähtusega, mis on ühiskonna osaks enamikes liikmesriikides, ning usub, et ebaseaduslike sissetöötajate

¹ ELT L 261, 6.8.2004, lk 19.

² ELT C 311, 9.12.2005, lk 1.

seadustamine *en masse* peaks olema ühekordne tegu, kuna sellise meetmega ei saa lahendada nähtuse taga olevaid tegelikke probleeme;

59. on teadlik sellest, et sisserändepoliitika muutmine ühes liikmesriigis võib mõjutada rändeliikumisi ja suundumusi teistes riikides; usub, et liikmesriigid peaksid vastavalt lojaalse koostöö ja vastastikuse solidaarsuse põhimõttele kasutama vastastikust infosüsteemi (riiklike migratsiooni ja varjupaiga meetmete jaoks, mis võivad mõjutada teisi liikmesriike või ühendust), ning märgib, et selline süsteem info ja parimate tavade ning kogemuste vahetamiseks on hakanud 2007. aastal tekkima, nagu võis tõdeda viimastel JSK nõukogudel;

Peamine tõmbetegur: ebaseaduslik töötamine

60. väljendab heameelt komisjoni esitatud eelnimetatud ettepaneku üle võtta vastu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele, eelkõige halduskaristused, riigihankelepingutest väljajätmine ning kõige suuremate õigusrikkumiste puhul kriminaalkaristused;
61. kutsub Euroopa Liitu ja selle liikmesriike üles võtma kindlaid meetmeid, et võidelda sisserändajate ebaseadusliku töötamise vastu, aktiveerides hulgaliselt tööandjatele suunatud karistusi, suurendades ebaseadusliku töölevärbamise vastu võitlemiseks vajalike inim- ja materiaalsete ressursside kasutamise alusel töökoha kontrolli ning edendades meetmeid, et kaitsta sisserändajaid;
62. rõhutab, et ebaseadusliku tööhõive vastastel meetmetel on mitte ainult majanduslik ja sotsiaalne, vaid ka psühholoogiline mõõde; kõrvaldades mõned tegurid, mis teevad Euroopa ligitõmbavaks (võimalus tööd leida, isegi häbematu põhioigus eiravatel tingimustel), püüavad need vähendada ahvatlust emigreeruda ELi ning aitavad piirata varimajandust;
63. usub, et ebaseadusliku töötamise vastaste meetmete võtmisega on hiljaks jäänud, kuigi tegemist on ühe peamise ebaseadusliku sisserände ligitõmbavuse teguriga;
64. nõuab tungivalt, et erinevad kõnealuses valdkonnas pädevad nõukogud mitmekordistaksid oma koordineerimispuudlusi kõnealuse direktiivi ettepaneku üle peetavas arutelus;
65. kutsub liikmesriike üles kohaldama registreerimata töö suhtes rangelt oma riiklike sätteid, mis peavad varsti olema kooskõlas tulevase direktiiviga;
66. on seisukohal, et liikmesriigid peavad pingutama ebaseadusliku tööhõive uurimiseks, eriti nendes sektorites, mis annavad tööd sisserändajatele; kustub komisjoni ja liikmesriike tööjõu sellise rakendamise küsimusega jõuliselt tegelema; märgib, et üheks osaks selles töös võiks olla tööandjatele ja töötajatele suunatud infokampaaniad, et juhtida tähelepanu salajase tööhõive kahjulikule mõjule riiklikule sotsiaalkindlustussüsteemile, riigi rahandusele, ausale konkurentsile, majandustulemustele ja töötajatele endile; tuletab meelde, kui tähtis on kaasata sellesse protsessi tööstuse mõlema poole esindajaid;

Tagasisaatmispoliitika

67. tuletab meelde päritolu- ja transiidiriikide kohustusi tagasivõtmisel ning usub, et oleks vaja üleeuroopalist tagasisaatmispoliitikat, mis oleks tõhus, kuid arvestaks samas ka inimese väärikuse ja füüsilise puutumatusega vastavalt Euroopa inimõiguste konventsioonile ning Genfi konventsioonile;
68. soovib Portugali eesistumise ajal vastu võtta ettepanek tagasivõtmist käsitleva direktiivi kohta, et tagasivõtmispoliitika eeskirjad ja tingimused oleksid määratletud Euroopa tasandil; rõhutab tõhusa tagasivõtmispoliitika kui ühe ebaseaduslikku sisserännet ärahoidva teguri tähtsust;
69. kutsub komisjoni üles hindama tagasisaatmispoliitikat (kõikides liikmesriikides kehtivate lepingute tõhusus, kolmandate riikidega sõlmitavate partnerluslepingute kõneluste viivituste põhjuste analüüs, tegevus päritolu- ja transiidiriikides, tagasivõttulepingute praktiline rakendamine, kaasa arvatud nende kooskõla põhiõigustega jne);
70. kutsub nõukogu ja komisjoni üles töötama ebaseaduslike sisserändajate tagasivõtmise küsimuses välja Euroopa lepingud kõikide asjaomaste kolmandate riikidega;

Teabevahetuse parandamine olemasolevate vahendite abil

71. kutsub kõiki osalisi tõhustama infovahetust, vajaduse korral ka FRONTExi ja Europoliga; usub, et koostöö sisserände kontaktametnike vahel peaks olema prioriteet; on seisukohal, et parlamenti tuleks regulaarselt teavitada ICONeti võrgustiku arengust ja tulemustest;

Veoettevõtjate vastutus

72. peab vajalikuks hinnata selles valdkonnas võetud meetmeid, eriti 28. juuni 2001. aasta direktiivi 2001/51/EÜ rakendamist, millega täiendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni¹ artikli 26 sätteid, ning 2001. aastal liikmesriikide, transpordisektori ja humanitaarorganisatsioonide esindajatest asutatud foorumit;
73. kutsub komisjoni ja nõukogu osalema Euroopa Parlamendi iga-aastaselt debatil Euroopa Liidu sisserändepoliitika kohta; palub komisjonil esitada sel puhul täpne statistiline ülevaade sisserände olukorrast Euroopas;
74. palub oma vastutaval komisjonil pidada tihedat ja korrapärast dialoogi oma kolleegidega rahvusparlamentides, kes vastutavad sisserännet puudutavate küsimuste eest, ning jätkata koostööd Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee migratsiooni, pagulaste ja rahvastiku komiteega;

o

o o

¹ EÜT L 187, 10.7.2001, lk 45.

75. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO Pagulaste Ülemkomissarile ja Rahvusvahelisele Rändeorganisatsioonile.